

מתקרבם, אותו יום נקרא יום ה' להשיב רוחו אליו. שנינו, באותה שעה פוקד אותו הפתח הקדוש על רוחו, ומיהו? שפתוב (תהלים ז) 'מי שנותנינו בהם שבעים שנה. והיא פתח של שביעי של הכל.

ואם מצד הגבורה הוא בא - פתוב ואם בגבורות שמנים שנה, שפתח הגבורה הוא הרי שמיני. מכאן והלאה אין מקום להמשך, כמו שנאמר ורהבם עמל ואון. במקום שלא היה יסוד, הבנין לא עומד.

אמר רבי יהודה, אשריהם הצדיקים, כשהקדוש ברוך הוא רוצה להשיב אליו את רוחו אליו ולשאב אותה רוח לתוכו. ששנינו, בשעה שרוצה הקדוש ברוך הוא להשיב אליו את רוחו, אם רוח זו היא של צדיק, מה פתוב? (קהלת יב) והרוח תשוב אל האלהים אשר נתנה.

ואם לא נמצא צדיק, או לאותה רוח שצריכה לרחץ באש שדולקת ולהפקן כדי להשאב לגוף המלך. ואם לא נתקנת, או לאותה רוח שמתגלגלת פאבן בכף הקלע, שפתוב (שמואל א-ב) ואת נפש איביו יקלענה בתוף כף הקלע. שנינו, אם אותה רוח זוכה, כמה טובות גנוזים לה באותו עולם שפתוב (ישעיה סד) עין לא ראתה אלהים זולתך יעשה למחפה לו.

אמר רבי יוסי, כשמתקרבים ימי אותו האיש, שלשים יום מכריזים עליו בעולם, ואפלו צפרי השמים מכריזים עליו. ואם צדיק הוא, שלשים יום מכריזים עליו בין הצדיקים בגן עדן.

שנינו, כל אותם שלשים ימים נשמתו יוצאת ממנו בכל לילה,

דבני נשא, וימוי אתקריבו, ההוא יומא, אתקרי יום ה', לאתבא רוחיה ליה. תנא בהיא שעמא, פקדא ההוא פתרא קדישא, על רוחיה. ומאן איהו, דכתיב, (תהלים ז) 'מי שנותנינו בהם שבעים שנה. והיא כתרא שביעאה דכלא.

ואם מסטרא דגבורה קאתי, פתיב, ואם בגבורות שמנים שנה דכתרא דגבורה תמינאה הוי, מפאן ולהלאה, לית אתר לאתמשך, כמה דאת אמר, ורהבם עמל ואון. פאתר דלא הוי יסודא, בנינא לא אתקיים.

אמר רבי יהודה, זפאין אינון צדיקנא, פד קדשא בריה הוא בעא לאתבא רוחיה ליה, ולשאבא ההוא רוחא בגויה. דתנא, בשעתא דקדשא בריה הוא בעא לאתבא רוחיה ליה, אי זפאה הוא ההוא רוחא, מה פתיב, (קהלת יב) והרוח תשוב אל האלהים אשר נתנה.

ואי לא אשתפח זכאה, ווי לההוא רוחא, דבעי לאסתחאה בנורא דדליק, ולאדתקנא בגין לאשתאבא בגופא דמלכא ואי לא אתתקנת, ווי לההוא רוחא, דמתגלגלא כאבנא בקוספיתא, דכתיב, (שמואל א כה) ואת נפש איביו יקלענה בתוף כף הקלע. תנא, אי ההוא רוחא זכי, כמה טבין גניזין ליה בההוא עלמא. דכתיב, (ישעיה סד) עין לא ראתה אלהים זולתך יעשה למחפה לו.

אמר רבי יוסי, פד ההוא בר נש אתקריבו יומוי, תלתין יומין מכריזי עלוי בעלמא ואפילו צפרי שמא מכריזין עלוי. ואי זפאה הוא, תלתין יומין מכריזין עלוי בין צדיקנא, בגינתא דעדן.

תנא, פל אינון תלתין יומין, נשמתיה נפקת